

18. juni 2026

FM2026/129

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan selvstyreloven kan fornyes og tilpasses nutiden.

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Først vil Siumut takke Inatsisartutmedlem Aqqalu Jerimiassen for hans forslag om en debat på baggrund af et § 37-spørgsmål.

Selvstyreloven har skabt en vigtig ramme for vores lands udvikling. I de seneste år er flere ansvarsområder blevet overtaget, og vores land har i stigende grad selv varetaget myndighedsområder.

Men det er også en realitet, at der stadig er flere myndighedsområder, som endnu ikke er blevet overtaget.

Fra Siumut mener vi, at debatten ikke kun skal handle om at mindske bindingerne. Debatten bør også handle om, hvordan vi, så længe vi fortsat er en del af rigsfællesskabet, kan udnytte dette til at styrke kompetencerne i vores land, uddannelse, administration samt de økonomiske forudsætninger og især de materielle aktiver såsom bygninger.

Fra Siumut mener vi, at staten i højere grad bør støtte forberedelserne til, at vores land i fremtiden kan blive mere selvstændigt. Vi mener også, at dette er en forpligtelse for Kongeriget Danmark, ligesom det har været tilfældet for andre stater med tidligere kolonier. Det betyder, at forberedelserne vedrørende de myndighedsområder, som vi endnu ikke har overtaget, skal styrkes, således at vores land med tiden vil kunne overtage disse områder fuldt forberedt. Det vil sige, at udviklingsarbejdet ikke først skal begynde, når områderne overtages, men at arbejdet allerede nu bør foregå med henblik på, at de på sigt overgår til grønlandsk myndighed.

Her er der tale om de store administrationsbygninger, som er nødvendige for forvaltningen, samt det udstyr, som myndighederne skal råde over, og de medarbejdere, der skal varetage opgaverne. Dertil kommer udviklingen af arbejdskraftens kompetencer, uddannelse, jura, ledelse samt de økonomiske muligheder.

Fra Siumut mener vi også, at det er vigtigt at udvikle de administrative kompetencer i Grønland i højere grad, selv på områder som endnu ikke er overtaget. Selvom nogle myndighedsområder fortsat administreres af Danmark, bør der arbejdes for, at flere institutioner og administrative enheder på disse områder placeres i Grønland. I forlængelse heraf er det også nødvendigt, at de lovgivningsmæssige rammer tilpasses grønlandske forhold.

Dette vil bidrage til udviklingen af kvalificeret arbejdskraft i Grønland og til forberedelserne for en fremtidig overtagelse af myndighedsområderne. Det er at tænke på fremtiden – ikke at binde vores land stadig tættere til udlandet.

Ligeledes er det vigtigt, at lovgivningen og reglerne på disse områder løbende tilpasses forholdene i Grønland. Det grønlandske folk er et særskilt folk, og derfor bør de gældende love være i overensstemmelse med vores forhold, vores kultur, vores sprog og vores samfund.

Fra Siumut mener vi, at overtagelse af myndighedsområder ikke blot kan ske fra den ene dag til den anden. Vi har jo tidligere oplevet, at man ukritisk har kopieret danske metoder og arbejdsgange, hvilket har skabt barrierer for borgerne i Grønland. Derfor kræver dette forberedelse, kompetenceudvikling og en styrkelse af administrationen i Grønland.

Statsdannelse kan ikke opnås alene gennem ord. Det kræver forberedelse i form af kompetencer, uddannelse, administration og økonomisk bæredygtighed.

Derfor ønsker vi fra Siumut, at samarbejdet med staten i fremtiden i højere grad anvendes med henblik på at forberede overtagelsen af de myndighedsområder, som Grønland endnu ikke har overtaget, frem for at skabe en stadig stærkere binding til staten. Jo bedre forberedelserne er, jo stærkere kompetencerne er, og jo stærkere institutionerne i Grønland er, desto hurtigere og mere sikkert vil overtagelsen af myndighedsområderne kunne gennemføres.

Afslutningsvis vil vi understrege, at Siumuts mål er fortsat at udvide Grønlands mulighed for selv at træffe beslutninger. Dette vil blive opnået gennem forberedelse, ved at påtage os et større ansvar og ved at styrke vores egne kompetencer her i landet.

Tak.

Jess Svane, Siumut